

PINNGORTITALERIFFIK

GREENLAND INSTITUTE OF NATURAL RESOURCES
GRØNLANDS NATURINSTITUT

P.O.BOX 570
DK-3900 NUUK
GREENLAND

PHONE (+299) 36 12 00
FAX (+299) 36 12 12
WEB WWW.NATUR.G

30. aprili 2013

APNN

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik

Imaneq 4

Postboks 269

3900 Nuuk

Uunga tunngasoq: 2013/2014-imi tutunniarnissamut umimmanniarnissamullu biologinit siunnersuisoqarnissaanik qinnuteqaat

2013-imi ukiakkut/2014-imi ukiukkut tutunniarnissamut umimmanniarnissamullu biologit siunnersuinissaanik imatut apeqqutitalinnik **Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmit ulloq 23. Aprili 2013-imi** Pinngortitaleriffimmut qinnuteqaat:

- 1) **Aqutsiveqarfiit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ukiut siuliinut sanilliullugit 2013/2014-imut siunnersuinissami allannguuteqartoqarpa?**
- 2) **Ukiuunerani piniartoqarnissaa Pinngortitaleriffimmit innersuussutigineqarsinnaava? Taamaattoqassappat taava nunap immikkoortuini sorlderni sumiiffinniluunniit sorlderni?**
- 3) **Umimmaat suaasussaat naapertorlugit Ivittuut eqqaanni umimmanniartoqarnissaa Pinngortitaleriffimmit innersuussutigineqarsinnaava?**

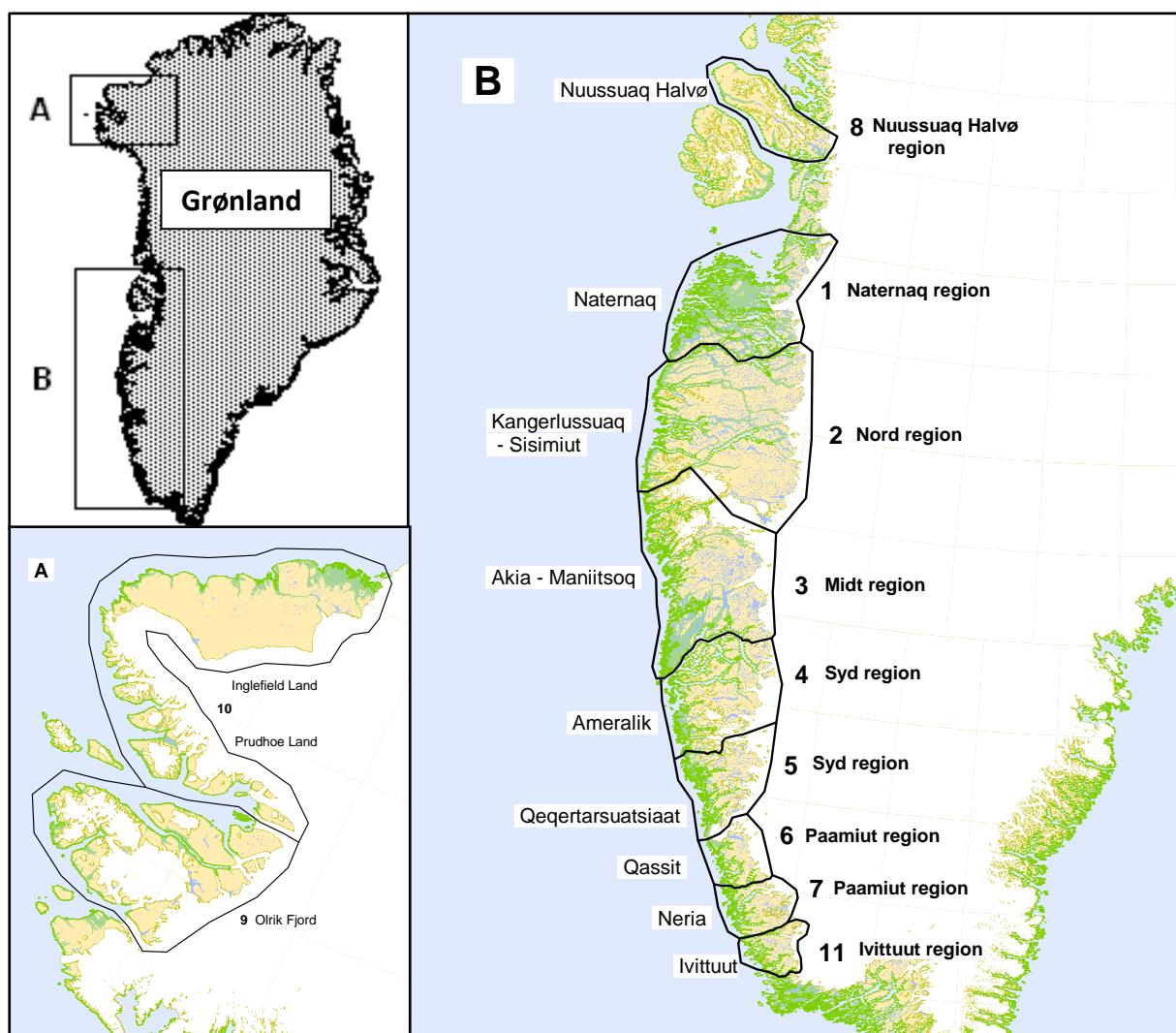
Allakkiaq manna 2013/2014-imi Kitaani Avannaanilu tutunniarnissamut aamma Kalaallit Nunaanni tamarmi umimmanniarnissamut biologit siunnersuinerannik iluarsaassamik Pinngortitaleriffimmit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut nunap immikkoortuini ataani allassimasuni piniartitsisoqarsinnaaneranik siunnersuineruvoq:

Tuttut: Naternaq (1), Nord (2), Midt (3), Syd (4-5), Paamiut (6-7), Inglefield Land og Prudhoe Land (10), Olrik Fjord (9), Nuussuaq (8) aamma Ivittuut (11). Ungaluutini kisitsisit nunap immikkoortuinut piniarfiussanut innersuussutaapput (Fig. 1).

Umimmaat: Inglefield Land, Kap Atholl, Svartenhuk Halvø, Naternaq, Sisimiut, Kangerlussuaq, Ivittuut, Nerlerit Nunaat aamma Ittoqqortoormiit Kangerluata qinngua (Fig. 2).

Allakkiami matumani siunnersuinerit piffissamut piniarfiussanut taamaallaat tunngapput, tassa imaappoq 2013-imi ukiakkut aamma 2014-imi ukiukkut piniarnissanut.

Siusinnerusukkut tutunniarnissanut umimmanniarnissanullu siunnersuisarnertulli angutivissat arnavissallu amerlaqatigiit pisarineqartarnissaat innersuussutigineqarpoq, tassami uumasut tamakku suaasusaasa pissusissamisoortumik agguataarsimanissaat anguniagaammat. Taamatuttaaq pisat immersuiffiannik nalunaaruteqartarnerup siuarsarneqarnissaa pillugu suleqatigiittoqarnerunissaa kissaatigineqarpoq.

Figur 1. Kitaani Avanaanilu tuttoqassuseq aamma nunap immikkoortuini piniarfissat normui aamma nunap immikkoortuisa taaguutaat.

(8: Nunap immikkoortua Nuussuaq, 1: Nunap immikkoortua Naternaq, 2: Nunap immikkoortua Avannaa, 3: Nunap immikkoortua Qeqqa, 4: Nunap immikkoortua Kujataa, 5: Nunap immikkoortua Kujataa, 6: Nunap immikkoortua Paamiut, 11: Nunap immikkoortua Ivittuut)

Tuttut pillugit biologit siunnersuinerat

Apeqqu 1: Aqutsiveqarfiit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ukiut siuliinut sanilliullugit 2013/2014-imut siunnersuinissami allannguuteqartoqarpa?

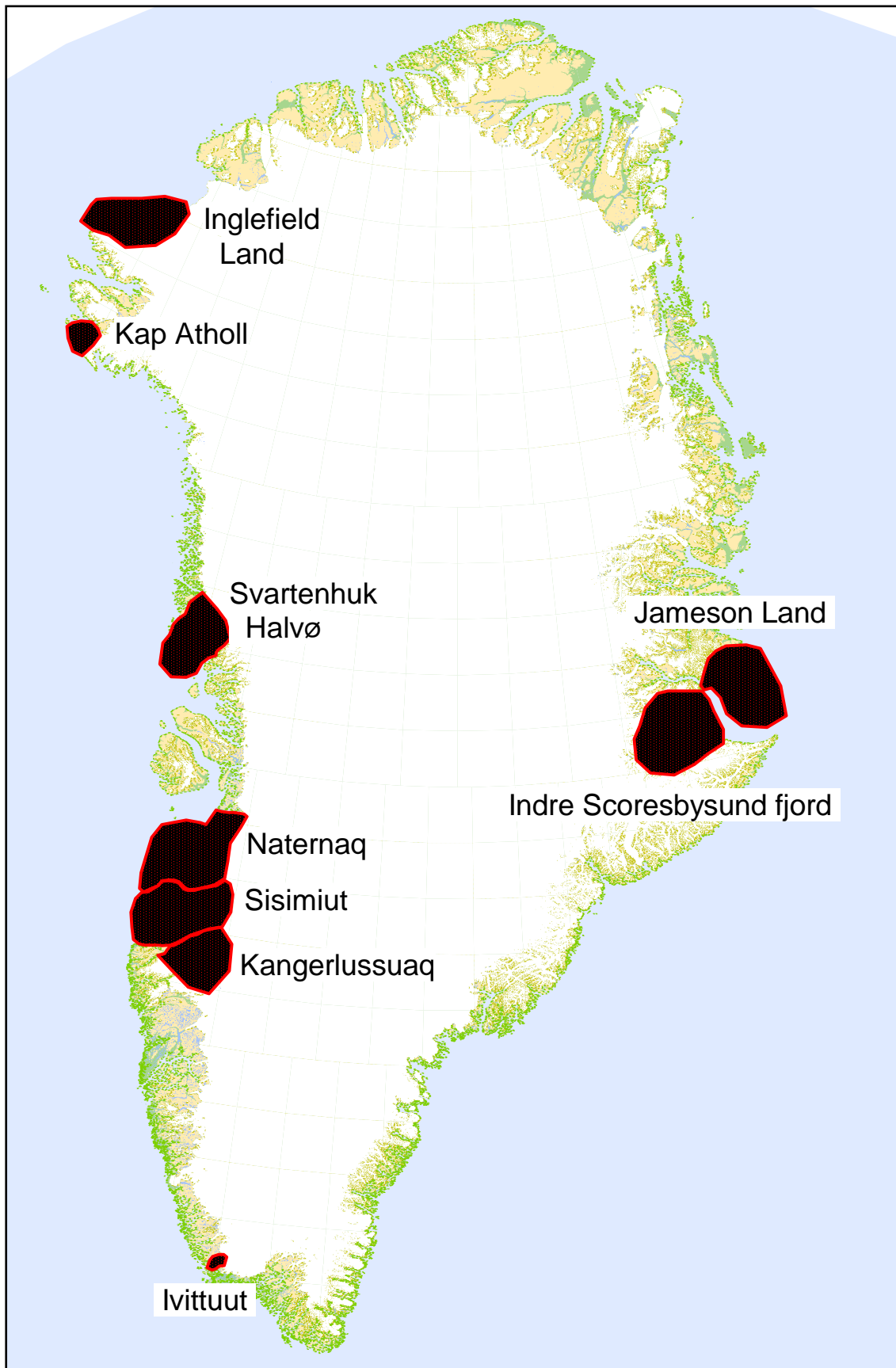
Akissut 1: Allannguut ataaseq eqqaassanngikkaanni Pinngortitaleriffimmit innersuussutigineqartut 2011-mut aamma 2012-imut tuttu pillugit innersuussutigineqartut assigaat. **Ukiukkut/upernaakkut** tuttuinnartarsimanerup unitsinneqarnissaa nutaatut siunnersuutigineqarpoq. Taamatut ukiukkut/upernaakkut tuttuniaqqusiinnaarneq Kitaanut tamarmut 2013-imi aamma 2014-imi atuutissaaq, inuussutissarsiatigalugu piniartunut aamma sunngiffimmi pinaluttartunut atuutsinneqartariaqarluni.

Apeqqu 2: Ukiuunerani piniartoqarnissaa Pinngortitaleriffimmit innersuussutigineqarsinnaava? Taamaattoqassappat taava nunap immikkoortuini sorlarni sumiiffinniluunniit sorlarni?

Akissut 2: Kitaani ukiukkut/upernaakkut tuttuinnartarneq ileqqunngilaq kisiannili ukiut qulit kingulliit ingerlaneranni taamatut piniartoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Ukiukkut/upernaakkut tuttuinnartarneq tuttu amerlivallaarsimasut ikilisarneqarnissaat siunertaralugu aqutsinermi suliniutaagallartut

atuuttussangortinneqarpoq. Maannakkut Kalaallit Nunaanni tamarmi 2013/2014-imi ukiukkut/upernaakkut tuttunniartarneq piniarfinni tamani innersuussutigineqanngilaq, pissutsit marluit eqqaassanngikkaanni:

- 1) Tammajuitsussanik tuttunniartitsisarneq, sumiiffiit apeqqutaatinnagit, mattussinermi taassuminnga ilanngutinngitsoorneqarsinnaavoq, tassami tuttu amerlassusiat eqqarsaatigalugu tammajuitsussatut pisarineqartartut ikittuinnaasarmata tuttoqassutsimullu akornutaangaarunnaanngimmata.
- 2) Inglefield Land / Prudhoe Land aamma Olrik fjord: Piffissami killilimmi sumiiffinnilu killilikkani ukiuunerani tuttunniarnissani allannguutaasinnaasut tuttuassiissutaasinnaasullu najukkami piniartut siunersioqatigalugit/oqaloqatigalugit nalilersuiffigineqarsinnaapput.

Figur 2. Umimmanniarfissatut akuerisaasut taaguutaat aappaluttumik ilisarnaateqarput. Sumiiffiit angissusiat missingigaapput. Tunup Avannaani Nunami allanngutsaaliukkami umimmappassuit aamma Nuup eqqaani umimmaqatigiit amerlassusiat ilisimaneqanngitsut nunap assingani ilanngunneqanngillat, tassami taakkunani umimmanniarnissaq inerteqqutaammat.

Umimmaat pillugit biologit siunnersuinerat

Apeqqu 1: Aqutsiveqarfiit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit ukiut siuliinut sanilliullugit 2013/2014-imut siunnersuinissami allannguuteqartoqarpa?

Svar 1: Pinngortitaleriffimmit siunnersuinerit 2011-mut aamma 2012-imut umimmaat pillugit siunnersuinerit assigaat.

Apeqqu 2: Ukiuunerani piniartoqarnissaa Pinngortitaleriffimmit siunnersuutigineqarsinnaava?

Taamaattoqassappat taava nunap immikkoortuini suni sumiiffinniluunniit suni?

Akissut 2: Piniarfinni tamani ataani allaqqasut eqqaassanngikkaanni ukiukkut/upernaakkut umimmanniarnissat innersuussutigineqanngillat:

- 1) Kangerlussuarmi Sisimiunilu 2014-imi januaarip ulluisa aallaqqaataaniit februaarip ulluisa 28-ata tungaanut ukiukkut/upernaakkut umimmanniarnissaa akuerineqarsinnaavoq. Taamaattorli umimmaat kisinneqassappata 2014-imi februaarip ulluisa aallaqqaataaniit aatsaat umimmanniartoqalissaaq. Tamanna pillugu 2013-imi ukiakkut nalunaaruteqartoqarumaarpoq.
- 2) Tammajuitsussanik umimmanniartitsinissat, sumiiffiit apeqquataatinnagit, innersuussut qulaani pineqartoq isiginiarnagu akuerineqarsinnaapput, tassami tammajuitsussatut umimmattarineqartartut ikittuinnaasarmata umimmaqassutsimullu akornutaangaarunnarnatik.
- 3) Inglefield Landip, Kap Athollip, Nerlerit Inaata, Ittoqqortoormiit Kangerluata qinnguani aamma Ivittuut eqqaanni umimmanniartarfiit: Piffissami killilimmi sumiiffinni killilikkani ukiuunerani umimmanniarnissani allannguutaasinnaasut umimmattassiissutaasinnaasullu najukkami piniartut siunersioqatigalugit/oqaloqatigalugit nalilersuiffigineqarsinnaapput.

Apeqqu 3: Umimmaat suaasussaat naapertorlugit Ivittuut eqqaanni umimmanniartoqarnissaa Pinngortitaleriffimmit siunnersuutigineqarsinnaava?

Akissut 3: Ivittuut eqqaanni umimmaat pillugit Pinngortitaleriffimmit siunnersuinerit: angutivissat arnavissallu amerlaqatigiit pisarineqartarnissaat innersuussutigineqarpoq. Umimmaat arnavissat angutivissallu maannakkut amerlaqatigiikannernissaat naatsorsuutigaarput taamaattumillu taamatut amerlaqatigiissinneqaannarnissaat innersuussutigaarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Christine Cuyler, Ph.D.

Ilisimatusartog

Kakkigunneqartut :

Ilanngussaq 1 – 2011-12-imut tuttu pillugit Pinngortitaleriffimmit siunnersuinerit

Ilanngussaq 2 – 2011-12-imut umimmaat pillugit Pinngortitaleriffimmit siunnersuinerit

Ilanngussaq 3 – 2011-12-imut siunnersuinerit Pinngortitaleriffimmit 2012-13-imut iluarsineqarnerat.